

Студент

Прикарпаття

Січень
2013 року
№ 1 (1042)

Виходить із
4 лютого 1971 року

• Співпраця

ДОСЯГНЕННЯ НАУКИ – НА ДОПОМОГУ ВЛАДІ

У квітні минулого року з ініціативи голови облдержадміністрації Михайла Вишиванюка три національні університети Прикарпаття провели день відкритих дверей у незвичному форматі – для голів райдержадміністрацій і районних рад та мерів міст, аби ознайомити їх з науковими і прикладними розробками вчених і студентів, які можна використати для розв'язання практичних питань соціально-економічного розвитку територіальних громад краю. На засіданні колегії облдержадміністрації недавно підбили підсумки цієї спільної роботи.

«З КОЖНИМ РОКОМ співпраця органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з вищими навчальними закладами набирає все більш системного характеру. Зокрема, третій рік поспіль відповідно до програми науково-технічної та інноваційної діяльності області до 2015 року проводяться обласні виставки науково-технічних розробок, новітніх технологій та обладнання під назвою «Досягнення науки – виробництву», – зазначив у доповіді директор департаменту економіки – заступник голови облдержадміністрації Володимир Попович. За його словами, найтісніша співпраця в облдержадміністрації склалася з науковцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, в результаті якої вдалося реалізувати низку заходів. Зокрема, фахівці університету провели комплекс робіт з актуалізації аналітичної частини стратегії соціально-економічного розвитку Івано-Франківщини на період до 2015 року, що дозволило привести документ у відповідність до Програми економічних реформ України на 2010-2014 роки.

Ректори Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу – Євстахій Крижанівський, Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника – Ігор Цепенда та проректор Івано-Франківського національного медуніверситету Ігор Вакалюк у співдоповідях докладно зупинилися на значимих проектах, втілених науковцями у різних сферах. Зі свого боку про співпрацю з ними прозвували голови райдержадміністрацій і міські голови Болехова, Коломиї, Яремчі та заступники міських голів Калуша й Івано-Франківська.

Підсумовуючи обговорення, голова облдержадміністрації М. Вишиванюк наголосив: потрібно попросити вчених підключитися до формування планів розвитку територій всіх районів області на 2014-2020 роки. Це довготерміновий план, який має містити багатofакторну модель формування стратегії розвитку території. Тобто, крім економічних показників, повинні враховуватися також соціальні, екологічні, інформаційні.

Згодом сформовані плани розвитку районів і області до 2020 року слід розглянути на засіданні колегії і затвердити з таким розрахунком, щоб мати можливість із фонду розвитку, який закладено в обласному бюджеті, спрямовувати кошти на підтримку нашої науки і впроваджувати нові виробництва та випускати конкурентоспроможну продукцію. І крізь цю призму – реформувати навіть підходи до розподілу бюджетних коштів нашої області.

• Для туристичної галузі

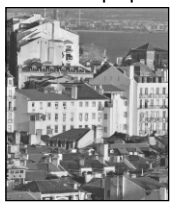
ФАКУЛЬТЕТ СПРОМОЖНИЙ виконувати проекти

На засіданні колегії облдержадміністрації ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу професор Є. І. Крижанівський наголосив на тому, що ІФНТУНГ націлений на створення туристичної інфраструктури та на її відповідну експлуатацію. Це в той час, коли всі вищі навчальні заклади, які готують фахівців у туристичному бізнесі, здійснюють підготовку менеджерів.

ЗА СЛОВАМИ Є. І. Крижанівського, науковці і студенти факультету архітектури туристичних комплексів, який працює в університеті уже протягом восьми років, створили близько 120 проектів туристичних комплексів.

– Сьогодні в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України на розгляді матеріали про ліцензування підготовки спеціалістів з будівництва туристичних комплексів. До цього часу факультет, деканом якого – професор Ярослав Василюшин, уже мав ліцензію на підготовку спеціалістів із напрямку архітектури. Факультет архітектури туристичних комплексів спроможний виконувати проекти з повним аналізом території, – підкреслив Євстахій Іванович. – Це вибір території, яка є безпечною щодо зсувів, проведення оцінки впливу на довкілля тощо.

Як повідомив ректор університету, якщо йтиме мова про розв'язання питань розвитку туристичної інфраструктури в інтересах територіальних громад, то ІФНТУНГ готовий вносити проектування будівництва відповідних об'єктів до переліку курсових і дипломних проектів. За його словами, це буде майже безоплатна робота для міст і районів Івано-Франківщини, яка попри те дозволить отримати багатоваріантні рішення. З них можна буде обрати найоптимальніший.

• Дивимось у майбутнє

РЕЗУЛЬТАТ – ВДОСКОНАЛЕНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

У № 11 газети «Студент Прикарпаття» за 2012 рік прочитав статтю, в якій начальник навчального відділу доцент Б. В. Сверида піднімає, на мій погляд, актуальну тему щодо створення в університеті наукової школи, зокрема, школи педагогічної майстерності. Таке об'єднання, як підкреслено в статті, було за-

ОТЖЕ, НА МІЙ погляд, сутність майстерності – в особистості педагога, в його позиції, здатності виявляти творчу ініціативу на підставі реалізації власної системи цінностей. Майстерність – вияв найвищої форми активності особистості педагога у професійній діяльності, активності, що ґрунтується на гуманізмі і розкривається в доцільному використанні методів і засобів педагогічної взаємодії у кожній конкретній ситуації навчання і виховання.

Майстерність завжди розкривається в діяльності, причому в діяльності ефективній. Дехто з науковців визначає майстерність як найвищий рівень педагогічної діяльності, який виявляється в тому, що у відведений час педагог досягає оптимальних наслідків. Натрапляємо й на такі визначення майстерності: «високе мистецтво виховання і навчання», «синтез наукових знань, умінь і навичок методичного мистецтва та особистих якостей педагога», «інтегрований показник ступеня готовності конкретної людини до виконання професійних обов'язків педагога і вихователя».

Коли ж ми прагнемо усвідомити витоки розвитку майстерності, зрозуміти шляхи професійного самовдосконалення, доцільно сформулювати визначення цієї педагогічної категорії так: **педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі.**

До таких важливих властивостей належать гуманістична спрямованість діяльності вчителя, його професійна компетентність, педагогічні здібності і педагогічна техніка.

Гуманістична спрямованість – найголовніша характеристика майстерності. Що становить спрямованість особистості? Ідеали, інтереси, ціннісні орієнтації. Гуманістична спрямованість – спрямованість на особистість іншої людини, утвердження словом і працею найвищих духовних цінностей, моральних норм поведінки і стосунків. Це вияв професійної ідеології вчителя, його ціннісного ставлення до педагогічної дійсності, її мети, змісту, засобів, суб'єктів.

Гуманістична спрямованість є виявом здатності бачити великі завдання у малих справах. Вона дає змогу оцінювати свою діяльність з погляду не лише безпосередніх, а й опосередкованих результатів, тобто тих позитивних індивідуальних змін у життєдіяльності і структурі особистості своїх вихованців, частковим організатором яких ти є сам як особа, відповідальна за якість організації виховного процесу.

Підвалиною педагогічної майстерності є **професійна компетентність**.

Знання педагога – не сума засвоєних дисциплін, а особистісно забарвлена усвідомлена система, де є місце власним оцінкам, критичним поглядам.

Майстерність педагога – в «олюджованні», натхненності знання, яке не переноситься з книжок в аудиторію, а подається як власний погляд на світ. На ґрунті професійних знань формується педагогічна свідомість – принципи і правила, які є за-

початковано ще в 70-ті роки ХХ століття академіком І. А. Зязюном і розглядається ним як вияв найвищої форми активності особистості викладача у професійній діяльності. Тому дозволю собі висловити думки щодо сутності майстерності, її складових елементів.

садовими щодо дій і вчинків учителя. Ці принципи і правила кожний педагог виробляє на підставі власного досвіду, але осмислити, усвідомити їх можна лише за допомогою наукових знань, що потребують систематичного поповнення. Слід зауважити, що складність навчання педагога, набуття професійної компетентності полягає і в тому, що професійне знання має формуватися водночас на всіх рівнях: методологічному, теоретичному, методичному, технологічному. Це потребує розвиненого професійного мислення, здатності добирати, аналізувати й синтезувати здобуті знання у досягненні педагогічної мети, виявляти технологію їх застосування.

Третім елементом у структурі педагогічної майстерності є **здібності до педагогічної діяльності**. Вони залежать від особливостей перебігу психічних процесів, що сприяють успішній педагогічній діяльності.

Сфера впливу, поле тяжіння вмілого педагога поширюються, передусім на нього самого. Самовладання, здатність до саморегуляції, емоційна стабільність особистості дають змогу володіти ситуацією. Визначаючи оптимістичне прогнозування як одну з провідних професійно-педагогічних здібностей, слід наголосити на зв'язку комплексу здібностей зі спрямованістю особистості вчителя. Професійний оптимізм є опертям на позитивне у становленні особистості будь-якої людини.

Ще один елемент педагогічної майстерності – **педагогічна техніка** як форма організації поведінки педагога. Знання, спрямованість і здібність без умінь, без володіння способами дій не є гарантією високих результатів. Педагогічна техніка – це вміння використовувати психологічний апарат як інструмент виховного впливу, це прийоми володіння собою (своїм організмом, настроєм, мовленням, увагою й увагою) і прийоми впливу на інших (вербальними й невербальними засобами).

Елементи педагогічної майстерності дають змогу з'ясувати системність цього явища в педагогічній діяльності. Високий рівень майстерності надає нові якості всій роботі педагога: формується професійна позиція, що акумулює в собі вищі рівні спрямованості, знання і готовності до дії; розвинуті знання стають інструментом для самоаналізу і виявлення резервів саморуку; високий рівень здібностей стимулює саморозкриття особистості, а вдосконалення педагогічної техніки – пошук результату, адекватного задумові.

Критеріями майстерності педагога є доцільність (за спрямованістю), продуктивність (за результатами), діалогічність (за характером стосунків із студентами), оптимальність у виборі засобів, творчість (за змістом діяльності).

Тому, виходячи із сказаного, робимо висновок: науково-педагогічна школа мала би сприяти підвищенню професійного самовдосконалення педагогів, стати засобом їх саморозвитку і в результаті зробити значний вплив на навчальний процес.

Ярослав ГЛАДУН, професор.

ЗНАЙТИ ПРАВИЛЬНІ ОРІЄНТИРИ І ЦІННОСТІ

Сьогодні важливість роботи з молоддю на державному рівні очевидна. Необхідність підсилення виховної роботи у ВНЗ, пошук нових її форм значною мірою пов'язані з кризою духовності, що виникла внаслідок економічної нестабільності, соціальної незахищеності молоді, відсутності дієвих законів. Все це зумовлює невпевненість молодих людей у майбутньому і призводить до таких негативних явищ, як загострення криміногенної ситуації, поширення алкоголізму, наркоманії, що, безумовно, не оминуло і студентську молодь.

ЯК ЗА ТАКИХ умов знайти правильні орієнтири й цінності для виховання, навчити відстоювати і стверджувати пріоритети людини? Як формувати світогляд, у якому б гармонійно співіснували особистісні, національні інтереси та глобальні інтереси людства?

Виховання у вищому навчальному закладі має свої особливості. Організація навчально-виховного процесу створює більше можливостей самостійного вибору в отриманні знань, професійних навичок, реалізації лідерських якостей, творчих здібностей. Не всі молоді люди до цього готові. Багатою потрібен контроль і постійний супровід. Викладач за сучасних умов уже не може дати рекомендації на всі випадки життя, тому його головна мета – у процесі діалогу допомогти молодій людині зробити правильний вибір і навчити відповідальності за нього. Основною ланкою в системі навчально-виховного процесу

є педагог-наставник академічної групи – куратор. Результатом діяльності куратора є набуття молодою людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій і розвиток індивідуальних якостей особистості.

Функції куратора академічної групи: аналітична, організаційна, комунікативна та соціальна. Аналітична функція передбачає планування та організацію виховної роботи студентською групою на підставі урахування куратором: міжособистісних стосунків у колективі, мотивів навчальної та пізнавальної діяльності студентів, рівня їх інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, результатів навчання тощо.

Організаторська функція забезпечує надання необхідної допомоги студентському самоврядуванню, творчим групам, радам тощо. Функція соціалізації реалізується у гуманістично-орієнтованій взаємодії «педагог-студент». Куратор академічної групи допомагає вихованцю в особистісному розвитку, засвоєнні та прийнятті суспільних норм, цінностей, дотриманні засад духовно повноцінного буття.

Серед основних форм виховної роботи кураторів є: щотижневі виховні години, бесіди «за круглим столом», дискусійні клуби, культпоходи історичними місцями рідного краю, до музеїв, картинних галерей на виставки, до театрів, індивідуальна виховна робота зі студентами. Роботу кураторів на факультеті координують деканати, а кафедри забезпечують проведення конкретних заходів виховного впливу.

(Закінчення на стор. 2)

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу з української сторони виграв грант Європейського союзу на реалізацію проекту «Румунсько-українська трансгранична система співробітництва – управління забрудненими нафтопродуктами ділянками землі» в рамках трансграничного співробітництва Угорщини, Словаччини, Румунії й України на 2007–2013 роки. Прикарпатські науковці разом зі своїми іноземними колегами з Центрального північного університету Бая-Маре втілюватимуть його в життя впродовж двох років – до 30 вересня 2014-го. Загальна вартість гранту – 266 367 євро.

НА МІЖНАРОДНУ конференцію з нагоди старту проекту до Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу приїхала й делегація з Румунії у складі керівників, менеджерів, координаторів, експертів проекту.

Мета проекту – активізувати і поглибити співробітництво в галузі екологічного, соціального та економічного розвитку між Івано-Франківською (Україна) та іншими областями – Марамурською (Румунія), Сабольч-Сатмар-Берег, Боршод-Абауй-Земплен (Угорщина). Він передбачає вивчення й аналіз об'єктів, забруднених нафтопродуктами в межах трансграничної території, впровадження технологій підживлення й очищення забруднених ділянок ґрунту, формування бази даних на основі проведених досліджень, очищення ґрунтів та поліпшення стану довкілля на забруднених нафтопродуктами ділянках і т. ін.

• Перспектива

ВЧЕНІ – РОЗВИТКУ КРАЮ

Упродовж двох днів у залі засідань облдержадміністрації тривала вже традиційна обласна науково-практична конференція «Вчені Прикарпаття – сталому розвитку краю».

ПРЕДСТАВНИКИ влади – директор департаменту економіки – заступник голови облдержадміністрації Володимир Попович і почесний заступник голови облдержадміністрації, народний депутат Верховної Ради VI скликання Ігор Зварич та ректори Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу – Свєстакій Крижанівський та Івано-Франківського національного медичного університету – Микола Рожко, проректор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Олег Ткач, заступник директора Інституту регіональних досліджень НАН України зі Львова Володимир Демченко і завідувач кафедри біології та екології ПНУ ім. В. Стефаника Василь Парпан на першому пленарному засіданні виклали своє бачення концептуальних заasad сталого розвитку Івано-Франківщини на тривалу перспективу – до 2020 року.

Вслід за ними свої перспективні розробки презентували науковці Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Галина Васильченко, Ігор Кісіль, Андрій Яворський, ПНУ ім. В. Стефаника, Івано-Франківського національного медуніверситету, а також директор ТзОВ «Калуський трубний завод» Андрій Найда.

У фойє найбільшої зали засідань окремі підприємства і підприємці краю, молоді науковці та ентузіасти технічної творчості розгорнули виставку товарів, промислових взірців, видань і навіть комп'ютерних програм, які, на їх переконання, можуть мати практичне значення для розв'язання і економічних, і соціальних завдань.

Коментуючи результати конференції, директор департаменту економіки – заступник голови ОДА В. Попович підкреслив:

– Між райдержадміністраціями, міськими радами і національними університетами укладено низку договорів про співпрацю. Сьогодні кафедри університетів узгодили теми написання навіть магістерських, дипломних робіт з облдержадміністрацією з тим, щоб вони принесли практичну користь суто для краю. Як це, наприклад, зробили на Надвірнянщині, де студенти за підтримки науковців розробили десять проектів розвитку туристично-рекреаційних зон у районі. А далі – до найбільшого. Наш національний технічний університет нафти і газу визначено як базовий у сфері досліджень і ухвалення висновків щодо добування сланцевого газу. Тобто тут науковці вже залучено до архіважливої теми. Наступна тема – це проведення енергоаудитів, щоб ми могли знати, де втрачаємо. Сьогодні бачимо, що вчені Прикарпаття, а особливо молоді, потужно активізувалися. І ми як влада хочемо, щоб про наших вчених знали і щоб їхні розробки знайшли реальне втілення в життя.

Декан інженерно-екологічного факультету ІФНТУНГУ Олег Мандрик зазначив, що кафедра екології інженерно-екологічного факультету взяла активну участь в реалізації програми трансграничного співробітництва і перемогла. Координатор проекту професор ІФНТУНГУ Ярослав Адаменко наголосив на тому, що основне гасло українсько-румунського партнерства – партнерство без кордонів.

– Цей проект – надзвичайно важливий, – зазначив ректор ІФНТУНГУ Свєстакій Крижанівський, – тому що нам потрібно очистити довкілля від реалізації забруднювальних технологій та зберегти природу для наших нащадків. Із Центральним північним університетом Бая-Маре нас поєднує давня співпраця та дружба. І реалізація цього проекту дає нам певні оптимістичні настрої, що вона буде продовжуватися й надалі. Ми реалізуватимемо ще не один проект, який зробить довкілля чистішим.

Голова обласної ради Василь Скрипничук підкреслив, що співробітництво між Румунією та Україною триває вже близько 20 років. «Я радий, що наше трансграничне співробітництво вийшло за межі владних утворень, а перейшло на рівень університетів, науковців, тих людей, які можуть рухати наш розвиток вперед. Успішне трансграничне співробітництво сприяє не лише встановленню українсько-румунського чи румунсько-українського співробітництва і добросусідства, а й побудові спільного європейського дому, до якого Україна потрохи наближається», – наголосив голови облради.

УВАГА! ОПЕРАЦІЯ

«БАТАРЕЙКАМ – УТИЛІЗАЦІЯ»

ЩОДНЯ в Україну постачають понад 10 тонн батарейок. Чи задумуєтеся ви, коли витягаєте з пульта чи плеєра використану батарейку, скільки шкоди вона може принести довкіллю і зокрема самій людині? Більшість із нас не знає про небезпеку від такого роду відходів, адже в їх складі є різні важкі метали. Потрапляючи у навколишнє середовище, одна пальчикова батарейка забруднює 20 м² ґрунту або 400 л води.

Такі елементи живлення потребують спеціальної утилізації, але, на превеликий жаль, не в кожному місті існують пункти їх прийому. А в Івано-Франківській області такі пункти взагалі відсутні. Тому екологічний гурток «Еколог XXI століття» кафедри екології ІФНТУНГ разом з Івано-Франківським осередком молодіжного екологічного центру «Екологічні ініціативи» започатковує інформаційну та організаційну роботу з формування у нашій області мережі пунктів збору використаних батарейок, які згодом будуть доставлені у пункт їх подальшої утилізації.

Збирайте відпрацьовані батарейки та інші використані елементи живлення окремо від побутових відходів та здавайте їх у спеціально відведені для цього місця! Стежте за інформацією в супермаркетах, звертайтеся за вказаними адресами, читайте наші новини: ми будемо повідомляти про пункти прийому батарейок.

Розраховуємо на вас, вашу свідомість та підтримку кожного.

Не будьте байдужими до свого майбутнього!

Уляна ГАЛЬКЕВИЧ, Христина МАЦЕВИЧ, студентки групи ПЕ-10-1, члени гуртка «Еколог XXI століття».

ЗНО ПИСАТИМУТЬ У ЧЕРВНІ

• Абітурієнт – 2013

ТЕСТУВАННЯ-2013 ТРИВАТИМЕ ПОНАД ТРИ ТИЖНІ – з 3 по 27 ЧЕРВНЯ

В освітньому міністерстві нарешті визначились, як та коли відбуватиметься незалежне оцінювання. Уже затверджений графік тестів, а також терміни реєстрації.

РЕЄСТРАЦІЯ триватиме два місяці – з 4 січня по 5 березня 2013-го року. Охочим вступити до ВНЗ традиційно потрібно буде підготувати пакет документів та надіслати його на адресу регіонального центру.

Знадобляться, зокрема, копії паспорта чи свідоцтва про народження, копії документа про повну загальну середню освіту або відповідної довідки, а також заява – реєстраційна картка – її можна буде сформувати на сайтах регіональних центрів після 4 січня. Зареєструватись абітурієнти зможуть не більше, ніж на чотири предмети.

Оскільки наступного року буде проведено тестування з 14 предметів, то й сесія буде тривалішою – понад три тижні. Почнеться зовнішнє незалежне оцінювання 3 червня – першим предметом, який складатимуть абітурієнти, стане хімія. Два дні, 5 і 6 червня, писатимуть тести з української мови і літератури, 8 червня – з іноземних мов (англійської, німецької, французької, іспанської), 10 – з російської мови.

Дводенну перевірку знань проводитимуть і з математики – 12 і 13 червня. Далі буде географія – 15-го, всесвітня

історія – 17 червня. Третій предмет, який складатимуть два дні, – історія України. Знання абітурієнтів з цього предмета перевірять 19 та 20 червня. Фізику складатимуть 22-го, біологію – 25 червня. А фінішує зовнішнє незалежне оцінювання 27 червня новим предметом – світовою літературою.

Якщо абітурієнт з поважних причин не зміг взяти участь в основному ЗНО, він може зареєструватись на додаткову сесію. Її графік такий: 4 липня – російська мова та географія, 5 липня – українська мова та література, 8 липня – іноземні мови і хімія, 9 липня – фізика та всесвітня історія, 10 липня – математика і біологія, а 11 липня – історія України та світова література.

В Умовах прийому до ВНЗ буде чітко визначено, сертифікати з яких предметів потрібні для вступу на ту чи іншу спеціальність, а також який бал вимагається з профільного предмета – адже, попри затверджені мінімальні 140 балів, деякі вищі навчальні заклади ставлять вищу планку. Подавати документи можна буде у п'ять різних ВНЗ, а в середині кожного – на три різні факультети.

До слова, у МОН визначили, що у вступній кампанії наступного року будуть дійсними й «старі» сертифікати ЗНО, – починаючи від 2008 року.

• Прикро...

Лише 4% молодих українців, які мають вищу освіту, не хочуть виїжджати з рідної країни. Про це свідчать дані найновішого соціологічного опитування.

48% ГОТОВІ виїхати за кордон будь-якої зручної нагоди. 46% призналися, що розглядають можливість пошуку роботи за кордоном. 5% респондентів хочуть скористатися навчанням за кордоном для того, щоб залишитися там працювати.

Найпопулярніші для запланованої трудової міграції західні країни: до Європи виїхало б 63% опитаних, до США або Канади – 42%. 20% готові податися до Австралії, 14% – до Росії. 16% респондентів відповіли, що їм неважливо, куди емігрувати, лиш би були добрі умови для життя.

Переважає більшість опитаних (72%) переконана, що головна причина виїзду молоді на роботу за кордон – відсутність гарного майбутнього для себе і своєї сім'ї в Україні. 44% вказали причиною потенційної міграції низький рівень оплати праці. 41% вважають, що в Україні немає умов для повноцінної реалізації професійних можливостей. Для 34% респондентів «коренем зла» є нестабільна політична ситуація.

НЕ ВИДНО ПЕРСПЕКТИВ

Про природу масового бажання українців виїхати з країни розповідає провідний експерт Центру імені Разумкова Павло Розенко:

– Молодь справді сьогодні не бачить для себе перспектив у рідній країні. Перший чинник, який підштовхує українців до виїзду за кордон, – це матеріальний. Адже низький рівень зарплат в Україні не дозволяє молодим людям говорити про планування своєї родини і бути певними у майбутньому.

Другий чинник – це незадовільна якість життя в Україні. Маю на увазі низьку якість соціальних послуг, обмежений доступ до якісної медицини, системи освіти тощо. На жаль, молоді люди не бачать навіть натяків на те, що найближчим часом у нас щось зміниться. Недарма Україна була торік на першому місці серед усіх європейських країн за кількістю охочих взяти участь у лотереї «Green Card» набуття громадянства США.

Безумовно, наша країна втрачає найкращі кадри. Адже за кордон зазвичай виїжджають люди здібні, активні, освічені, які мають високу кваліфікацію і знають іноземні мови. Свій потенціал вони вкладають у розвиток чужих держав.

(За матеріалами газетних публікацій).

ЗНАЙТИ ПРАВИЛЬНІ ОРІЄНТИРИ І ЦІННОСТІ

ЛІТЕРАТУРА ДО ТЕМИ

(Закінчення. Поч. на стор. 1)

Вітвицька, С. С. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу / С. С. Вітвицька // Основи педагогіки вищої школи: підручник / С. С. Вітвицька. – К. : ЦУЛ, 2011. – С. 62-104.

Вітвицька, С. С. Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі / С. С. Вітвицька // Основи педагогіки вищої школи: підручник / С. С. Вітвицька. – К. : ЦУЛ, 2011. – С. 133-160.

Демченко, В. Якість навчально-виховного процесу як індикатор ефективності

системи управління ВНЗ / В. Демченко, О. Хотомлянський // Вища освіта України. – 2011. – № 2. – С. 106-111.

Зінковський, Ю. Виховання і навчання. Протиріччя в єдності / Ю. Зінковський // Вища школа. – 2012. – № 2. – С. 20-29.

Концепція національного виховання студентської молоді // Освіта і управління. – 2009. – Т. 12, № 2. – С. 80-82.

Корсак, К. XXI століття: освіта і виховання в умовах переходу людства до нано-технологій / К. Корсак // Шлях освіти. – 2011.

Ляхощька, Л. Формування професійної компетентності куратора-тьютора на-

вчальної групи / Л. Ляхощька // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1. – С. 71-73.

Макаренко, Г. Гуманізація стосунків у системі «викладач-студент» – найважливіший чинник новітніх виховних технологій / Г. Макаренко, О. Панченко // Освіта. Технікуми, коледжі. – 2009. – № 1. – С. 51-53.

Мікульонюк, І. Профілактика порушень у студентському середовищі – важлива складова навчально-виховної роботи у вищому навчальному закладі / І. Мікульонюк // Вища школа. – 2012. – № 10. – С. 74-83.

Оболенська, Т. Нова парадигма вихов-

ної роботи в університеті / Т. Оболенська // Вища школа. – 2011. – № 12. – С. 66-73.

Саєнко, Н. Методи духовно-морального виховання студентів технічних ВНЗ / Н. Саєнко // Новий коле́гіум. – 2012. – № 1. – С. 56-61.

Третяк, В. П. Взаємовідносини між викладачем і студентом як фактор підвищення якості освіти / В. П. Третяк // Проблеми освіти: науковий збірник. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2010. – Вип. 61. – С. 84-89.

Ольга РОЗУМНА, завідувачка сектору інформації НТБ.

ПІД ВПЛИВОМ ТЕМНОЇ ЗМІЇ

ЗА СХІДНИМ календарем 2013-ий – рік чорної водяної Змії. Він обіцяє всім знакам зодіаку вдачу в інтелектуальній діяльності, справедливі ухвалення рішень, мудрі вчинки, адже змія вважається символом мудрості, розуму, волі. Недарма про ці якості різних видів рептилій йде мова в багатьох історичних джерелах, творах української та світової літератури, в казках і переказах, повір'ях.

Серед плазунів свого роду є рекордсмени. Так, у болотах Індії проживає найменша отруйна змія – хвилинка. Має довжину 1-1,5 см. А «найгарнішим» вважається королівський полоз.

До речі, як дослідили вчені, на Прикарпатті поширені 8 видів змій. Про них у книзі «Отруйні рослини, гриби і тварини» розповідає професор кафедри екології Я. Д. Гладун.

...Все ж повернемося до історії та літератури, де згадується про плазунів, що стали символами Новоріччя. У «Повісті минулих літ» літописець Нестор розповідає про смерть від укусу змії київського князя Олега. О. С. Пушкін використовує цю історію і пише «Пісню про віщого Олега», якому ворожбит пророчить смерть від вірного коня. Так і сталося: Олег загинув від укусу змії, що сховалася у черепі загиблої тварини. Свого часу від отрути змії померла цариця Єгипту Клеопатра.

Отож, варто поберігтися: ця рептилія може бути і небезпечна. Тож у 2013-му році багатьох чекатиме розчарування від неординарних вчинків.

Змію часто уособлюють із підступ-

ністю. Наприклад, в оповіданні А. Конан-Дойля «Пістрия стрічка» йдеться про те, як вітчизинці заохотили заволодіти м'ясоком своїми пасербицями. З цією метою він привіз із Індії змію, яку вночі випускав із сейфа та підгодував молоком, готуючи до злого замислу. Одну із пасербиць змія вбила. Коли ж вітчизинці націлювалися на друге вбивство, сам загинув від укусу змії.

Мудрістю наділений і полоз у казці Р. Кіплінга «Мауглі», а ніжністю і турботливістю – кобра у повісті-казці «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері. А ось Леся Українка відтворює образ цариці волинського лісу змії у весільному серпанку. Зауважте, яке це чарівне слово – серпанок. Не вельон, фата, чи завій, а саме серпанок (драма-феєрія «Лісова пісня»).

З давніх часів вчені вивчали позитивну дію отрути окремих змій на людський організм, тому символом медицини є чаша із змією. 2013-ий буде вдалим у плані здоров'я, але лише у тих, хто за ним пильно стане стежити, оберегати себе від інфекцій.

3 Новим роком!

СІЧНЮ МОРОЗИ, А ЛЮТОМУ – ХУРТОВИНИ

СІЧЕНЬ – другий місяць календарної зими і перший місяць календарного року. В народі кажуть, що «Січень січе і морозить, г'зда з ліса дрова возить». Час від часу бувають жорстокі метелиці по декілька днів підряд, коли снігом замітає «цілий світ». Народні назви місяця – сніжень, сніговик, льодовик, щипун, трісхун. Січень один з найхолодніших місяців у році – «Хоч і сонце блищить, зате й мороз тріщить», «Січень снігом січе, а мороз вогнем пече».

Я. Головацький дає таку назву цього місяця: «Січень від того має таку назву, що в той час зазвичай сніги й інє з вітром січуть, або борше від «січа» – вітки, суччя, котрі дають взимі маржині (худобі)...».

ЛЮТИЙ зиму завершує. Він може бути дуже холодним, але й часом досить теплим. У народі кажуть: «Прийде лютий, запитає, хто як взутий?»

Зима в лютому хоче доказати свою силу. Особливо холодні ночі бувають при ясном небі. День стає все більшим. Сонячні промені барвами веселки грають на снігу.

Сучасна українська літературна назва «лютий» відповідає спільнослов'янському сприйняттю у цей місяць морозів: сердитих, лютих. Ця назва зустрічається вже у пам'ятках писемності шістнадцятого століття, але на позначеннях першого місяця року – січня.

У стародавньому Римі лютий завершував календарний рік і називався фебруа-ріус, що означає – очищати. Але в цілому цей місяць присвячувався етрусському бо-гові підземного царства Фебруусу.

Лютий називали сином січня і означа-ли – сішненко, січненко: «Сішненко казав: якби мені батькові літа, то я б бикові-тре-тякові ргі зсадив, а дівці – семилітці ко-ромисло до плечей приморозив». А ще лю-тий називають бокогрієм, сніговієм, скаже-ним: «Лютий лютує, та весні дорогу готує»,

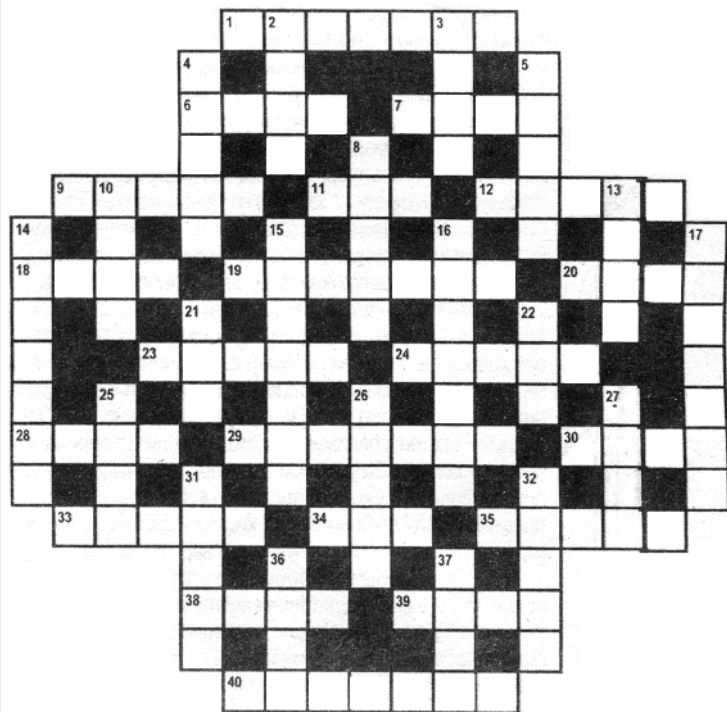

«Як лютий не лютий, а на весну брів не хмур», «Січню морози, а лютому – хуртовини», «Лютий – місяць вітрів і кривих шляхів».

Тривалий час назва місяця ще звучала, як лютець. Білоруською мовою цей місяць, як і в Україні, називається лютий.

Підготувала **Надія БУДУЙКЕВИЧ**.

• **Поміркуй на дозвіллі**

ГОРИЗОНТАЛЬНО. 1. Кафе. 6. Кислий настій із буряків, який вживають до борщу. 7. Сукупність усіх форм матерії як єдине ціле. 9. Крупа з проса. 11. Пристосування для обливання тіла водяними струминками. 12. Сорт голонасінного ячменю. 18. Німецький письменник, теоретик поези-ки. 19. Раптова зміна спадкових ознак і властивостей організму. 20. Картина побутового сюжету. 23. Один із синів С. Хусейна. 24. Ім'я чилійського поета Неруди. 28. Найдовша ріка Західної Європи. 29. Сорт білого винограду. 30. Місто в Японії, входить до метрополітального району разом з Осакою і Кіото. 33. Парагвайський чай. 34. Вдова Дж. Леннона. 35. Запал, завзяття. 38. Сильний різкий звук голосу. 39. Мілке місце річки, озера або ставка. 40. Солодка густа маса з протертими плодів, зварених із цукром або патокою.

ВЕРТИКАЛЬНО. 2. Рослинні драглі з морських водоростей. 3. Неф. 4. Архітектурна прикраса. 5. Великий гурт овець, кіз. 8. Вуглеводень парафінового ряду, який міститься в нафті та природних газах. 10. Породи декоративних

кімнатних собак. 13. Літав разом із Дедалом. 14. Вигле-не круглої форми місце на маківці голови у католицьких священників. 15. Канонізований Церквою святий, що заз-нав мук за віру. 16. Заклад для стаціонарного лікування хворих. 17. Зозулинець. 21. Вічнозелене хвойне дерево. 22. Ріка, впадає в озеро Балхаш. 25. Південне плодове дерево родини яблуневих. 26. Рідина, що виділяється у ротовій порожнині людини та хребетних тварин. 27. Ве-лика валіза з декількома відділеннями. 31. Місто у Перу, столиця держави інків. 32. Різновид боротьби. 36. Гігієнічний засіб. 37. Аральське море.

Відповіді:
1. Кафе. 2. Арап. 3. Нава. 4. Акант. 5. Отра-ва. 6. Кислий настій. 7. Сукупність. 8. Коза. 9. Крупа. 10. Шпич. 11. Кар. 12. Тонзура. 13. Ікар. 14. Тонзура. 15. Мученик. 16. Лікарня. 17. Орхідея. 18. Гюґо. 19. Радикал. 20. Картина. 21. Зозулинець. 22. Ріка. 23. Хусейн. 24. Педро. 25. Південне плодове дерево. 26. Рідина. 27. Велика валіза. 28. Рейн. 29. Сорт винограду. 30. Місто. 31. Місто. 32. Різновид боротьби. 33. Чай. 34. Вдова. 35. Запал. 36. Засіб. 37. Аральське море. 38. Звук. 39. Мілке місце. 40. Солодка густа маса.

ЯК СТАТИ ВПЕВНЕНИМ

• **Корисно знати**

Англійський психолог Клер Рейнер радить дотриму-ватися десяти правил:

Правило перше. Знайдіть когось у вашому оточенні, з ким ви можете розділити своє хвилювання.

Правило друге. Ранком докладайте максимум зу-силь, щоб вийти з будинку у найкращому вигляді. У обід можете глянути на своє зображення у дзеркалі, щоб пе-реверити, чи все у порядку, і останній раз – перед сном, коли умиваєтеся. Це допоможе вам не думати весь день про те, як ви виглядаєте.

Правило третє. Не зациклюйтеся на своїх фізич-них вадах. Вони є у всіх. Але більшість оточуючих ваших хиб або не помічають, або не здогадуються про їх існу-вання. Чим менше ви думаєте про це, тим краще ви себе почуваете.

Правило четверте. Пам'ятайте, що люди не поміча-ють речі, очевидні для вас. Ви почуваете, що жахливо червонієте, коли випадає говорити при певних людях. Для них же ваше обличчя лише приємно порозовіло. Доти,

доки ви самі не привернете увагу інших до того, що вас бентежить, ніхто цим не перейматиметься.

Правило п'яте. Не будьте надто критичні до інших. Якщо ви про себе постійно відзначаєте хибі інших лю-дей, і такий критицизм став вашою звичкою – від неї тре-ба рятуватися негайно

Правило шосте. Люди більше всього люблять слу-хачів. Вам зовсім не обов'язково «видавати» каскад дотеп-них реплік, щоб викликати до себе розташування. Слу-хайте уважно інших, вони будуть обожнювати вас.

Правило сьоме. Будьте щирими. Ви не розумієте, про що йде мова? Ви не знаєте, що означають назви страв у меню? Так і скажіть про це. На вас впливають чийсь жит-терадісність, успіх, чарівність? Признавайтесь у цьому. На-магаючись бути холодним і незворушним, ви тільки відштовхуєте людей.

Правило восьме. Не намагайтеся усунути боязкість за допомогою алкоголю. На дні пляшки нічого немає.

Правило дев'яте. Пам'ятайте, що соромливість може зробити деяких людей агресивними. Якщо хтось із вами розмовляє різко, не думайте, що винуваті ви. Може бути, для такої людини це єдиний, хоча і не кращий, засіб збороти зніяковілість. І остерегайтеся самі користувати-ся подібним методом самоствердження.

Правило десяте. Пам'ятайте: найгірше, що з вами може статися, це те, що ви виставите себе у невідгідно-му світлі. Якщо таке трапилось, то й тут навколишні бу-дуть ставитися до вас із симпатією: ви дали їм мож-ливість відчувати перевагу.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ ВТРАЧЕНІ:

студентський квиток, виданий ІФНТУНГ на ім'я студентки гру-пи ПФ-10-1 Керницької Вікторії Василівни; студентський квиток, виданий ІФНТУНГ на ім'я студентки групи ПФ-10-1 Дячок Світлани Андріївни; студентський квиток, виданий ІФНТУНГ на ім'я студента групи СІ-11-1 Куфлюка Назарія Едуардовича; залікову книжку, видану ІФНТУНГ на ім'я сту-дента групи НО-09-1 Гоянюка Ярослава Михайловича; залікову книжку, видану ІФНТУНГ на ім'я студента групи НСІ=12-1 Алі Саїф.

"СТУДЕНТ ПРИКАРПАТТЯ"

газета Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Виходить із лютого 1971 року.

Редактор газети **Лідія КОРБА**.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15, науково-технічна бібліотека, 3-ій поверх, кімната 40.

Регістраційне свідоцтво ІФ № 238 від 23 лютого 1994 р.

Друк офсетний. Тираж 800 пр. Формат А-3. Зам. № 732.

За достовірність викладених у матеріалах фактів відповідальність несе автор.

Погляди авторів – не завжди погляди редакції, яка має право на скорочення та редагування оригіналів.

Комп'ютерне оформлення, верстка, друк видавництва «Місто НВ». м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 53, тел. (0342) 72-10-37